

EVA SUSSO

SIDAN 1

Den rätta vägen

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Det Stora Kriget har delat världen i tre delar. I den fattigaste delen bor Paris och Kairo. De är kära i varandra fast det är förbjudet. Diktatorn Franco bestämmer över alla och nästan allt är förbjudet. Den som gör fel kastas in i Labyrinten. Det är lätt att göra fel och först försvinner Kairo in i Labyrinten, sedan Paris. Hur ska det gå för dem?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 7–9)
- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter och hur man anpassar innehållet till olika mottagare. Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. (SV åk 7–9)
- Berättande texters budskap och uppbyggnad med miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare,

DISKUTERA

Omslagsframsidan

Innan ni börja läsa boken, titta tillsammans på bilden på omslagets framsida utan att läsa baksidestexten. Hur ser det ut på bilden? Vilka känslor väcker den? Var är personerna på bilden? Vad kan ha hänt?

DYSTOPI

Prata om begreppet dystopi när ni har läst boken. Vad är en dystopi? (En negativ framtidsvision.) Vad är motsatsen till en dystopi? (En utopi, en positiv framtidsvision.)

Hur beskrivs nutiden och det förflutna? Nutiden, se sidorna 7, 12, 14 och 16. Det förflutna, se sidorna 6, 15, 16.

DIKTATUR

Diktatorn heter Franco, precis som Spaniens förre diktator, Francesco Franco (1892–1975). Han regerade i Spanien mellan 1939 och 1975. Fråga eleverna vad de känner till om Franco. Känner de till fler diktatorer?

Franco styr med järnhand och många saker är förbjudna, t.ex. böcker. Varför är böcker så farliga?

LABYRINTER

Här är en länk till en artikel i Expressen om labrynter:

<https://www.expressen.se/nyheter/fantastiska-labyrinter-att-ga-vilse-i/>

Det finns även sajter med labrynter som pysselmaterial, men de kan uppfattas som barnsliga. Sök på "labrynter".

FACIT

Läsförståelse

Inledningen

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. I inledningen får vi veta hur världen är uppdelad. Hur är den uppdelad och varför?
Världen är uppdelad i tre delar på grund av det Stora Kriget.
2. Var bor Paris och Kairo?
Paris och Kairo bor i den fattigaste delen.
3. Vad händer med dem som inte lyder Franco?
De som inte lyder Franco kastas in i Labyrinten. De kommer aldrig tillbaka.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

4. Tror du att Paris och Kairo kommer att hamna i Labyrinten? Varför tror du det? Varför inte?
Eget svar.

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

5. Berättarens föräldrar talar om hur det var innan Det Stora Kriget förstörde världen. Nämn tre saker.
Himlen var blå, det fanns mat och vatten till alla, folk hade frihet att välja arbete och var de ville bo. Franco fanns inte.
6. Varför blev det krig?
Vattnet blev smutsigt, maten tog slut. De bråkade om makt och pengar.
7. Vad händer på natten?
Francos vakter kommer och hämtar föräldrarna.
8. Varför visar berättaren ingen sorg?
Det är förbjudet att visa känslor.
9. Varför heter huvudpersonerna Paris och Kairo?
Många döper sina barn efter de gamla städerna för att inte glömma bort dem.
10. Vad hände med Kairos föräldrar?
De arbetade i en gruva som rasade samman. Alla dog.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

11. Paris föräldrar är gråa i ansiktet när vakterna hämtar dem. Varför är de det?
Förmodligen för att de är rädda och ledsna och inte vågar visa sina känslor.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

12. I början av kapitlet får vi veta att Paris och hennes föräldrar kommer att skiljas åt och att detta är deras sista måltid tillsammans. Varför tror du att författaren väljer att avslöja det?
Eget svar.
13. Vad tänker du när du läser beskrivningen av hur det ser ut där Paris och Kairo bor?
Eget svar.

Kapitel 2**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

14. Vad är Paris och Kairos hemlighet?
Det hittade en tjock bok som handlar om den gamla världen.
15. Vad lär de sig i boken?
De lär sig hur världen såg ut innan Det Stora Kriget.
16. När de läser om hur världen såg ut innan, förstår de varför det finns så mycket skräp nu. Vad beror det på?
Det beror på att det fanns bilar och massor med tekniska prylar som blev skräp.
17. På natten håller Paris och Kairo sig varma genom att göra något som de har sett på bild i boken. Vad gör de?
De kysser varandra.
18. Hur kan man undvika att hamna i labyrinten?
Man kan undvika att hamna i labyrinten genom att arbeta hårt och inte göra något förbjudet.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

19. I kapitlet finns flera exempel som visar vilken hård diktatur det är i landet. Vilka exempel kan du hitta?
Det är förbjudet att ha böcker, att läsa och att kyssas. Om man gör något förbjudet hamnar man i Labyrinten.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

20. När du läser beskrivningarna av hur det var förr på sidorna 15 och 16, vilken tid tror att det är?
Varför tror du det?
Eget svar.

Kapitel 3**Fråga på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

21. Paris och Kairo blir förhörda av vakterna. De svarar inte sanningsenligt på frågorna. Vad ljuger de om?
De ljuger om att de inte hittade något förbjudet i huset, att de gick direkt hem efter arbetet och sov och att de inte var i öknen.
22. Vad är det som gör att vakterna vill skicka Paris och Kairo in i labyrinten?
Paris frågar vad som hände med hennes föräldrar och Kairo kysser Paris.

23. Varför blir bara Kairo skickad in i labyrinten?
Han tar på sig skulden och är den som gör det först.
24. Vad säger vakten om vad som kommer att hända med Kairo?
Han säger att Paris aldrig kommer att se honom mer.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

25. Varför flinar vakterna och tycker att Kairo är dum.
Han tar på sig skulden och går frivilligt in i Labyrinten.
26. Hur beskrivs det i kapitlet att Paris är rädd och arg. Hitta beskrivningar som visar det.
Hon gråter högt, snorar och skriker. Hon skakar i hela kroppen. Hon har ont och är stel och iskall. Hennes ben skakar. Hon biter sig i läppen för att inte visa hur ledsen hon är.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

27. Vad tror du händer nu när Kairo är borta?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

28. Lima flyttar in hos Paris? Varför är det bra?
Det är bra för Lima kan skaffa mat. Dessutom är det bra att vara två.
29. På vilket sätt skaffar Lima mat?
Hon dödar ökenråttor som hon grillar.
30. Paris och Lima får ett nytt jobb. Vad ska de göra?
De ska hämta saltvatten i havet.
31. Varför tycker ungdomarna att det är ett bra jobb att plocka fikon?
De får ta med sig fikon hem, de får handskar som skyddar händerna mot taggarna och de får gå till havet och hämta vatten.
32. Varför tycker Lima att Paris är en mes?
Paris säger att de inte ska fånga musslor och krabbor att äta. Om vakterna ser dem blir de straffade.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

33. Hur konserverar man fikonen?
Man håller saltvatten på dem så att det inte ruttnar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

34. Vad menar Paris när hon tänker att man nästan kan tro att vakterna litar på Lima och henne?
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

35. Paris smyger iväg och gräver upp boken. Vad är det i den som gör henne glad?
Det är bilden av stranden där människor vilar. Solen skiner och allt är vackert.
36. Vilken är skillnaden mellan havet i boken och havet i verkligheten?
Havet i boken glittrar och är blått. Havet i verkligheten är grått och förbjudet.
37. Varför stoppar Paris ner boken i byxorna?
Lima har vaknat och är på väg till henne. Hon hinner inte gräva ner boken.
38. Varför är vakterna arga?
Lima har gjort något förbjudet. Hon har ätit en krabba.
39. Hur slutar kapitlet?
Paris säger att det är hennes fel att vakterna knuffar in henne i Labyrinten.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

40. "Jag kan lika gärna försvinna jag med", tänker Paris. Vad menar hon med det?
Hennes föräldrar och hennes bästa vän är borta och då känns allt meningslöst för henne.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

41. I det här kapitlet blir det tydligt varför Franco har förbjudit böcker. Hur blir det tydligt här?
Eget svar.

Kapitel 6

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

42. När Paris kommer in i Labyrinten, är den inte lika hemsk som hon hade trott. På vilket sätt?
Det finns ett ljus långt borta och det finns växter med gröna blad.
43. Plötsligt förändras allt och det blir riktigt hemskt. Vad händer?
Ljuset slocknar och det blir alldeles mörkt. Någon knuffar Paris och ett djur andas i hennes öra.
44. Paris blir rädd och tror att hon ska dö. Vad gör hon då?
Hon tar fram boken och slår djuret med den.
45. En rödhårig tjej med gröna ögon säger att hon har väntat på Paris. Hur kan hon ha gjort det?
Hon har pratat med Kairo.
46. Beskriv Gydja.
Hon är klädd i en rustning av gul metall. Hon har rynkigt ansikte och vitt hår.
47. Vem är Gydja?
Gydja har makten i Labyrinten.
48. Nu ställs Paris inför ett svårt problem. Vilket?
Det finns fyra vägar i Labyrinten. Om man hamnar i mitten dör man. Paris måste välja den rätta vägen.

49. Vad är det med de två människorna som Gydja visar upp för Paris?
Deras ansikten är bleka, ögonen torra och de ser sjuka ut. De kommer att dö i Labyrinten.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

50. Man förstår att det är väldigt ensamt i Labyrinten. Hur kan man förstå det?
Den rödhåriga tjejen säger att råttan är hennes enda vän.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

51. Vad tror du att den rödhåriga tjejen menar när hon säger till Paris att hon inte är redo att gå mot ljuset?
Eget svar.

Kapitel 7

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

52. Kairo säger att han har väntat på Paris. Hur visste han att hon skulle komma?
Gydja har sagt att alla måste in i Labyrinten, ingen slipper undan.
53. Det finns andra människor i Labyrinten och en del av dem är unga. Varför säger Kairo att de inte ska prata med dem?
Kairo säger att de inte kan lita på personerna i Labyrinten.
54. Gydja säger att Paris och Kairo är smarta. På vilket sätt?
De tror på sig själva och de ger inte upp.
55. Vad är den osynliga kraften som Paris känner?
Det är Gydjas kraft.
56. Paris och Kairo står vid en öppning i muren. Vad ser de utanför?
De ser en stad med höghus av metall och glas.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

57. Kairo har varit i Labyrinten ett tag. På vilket sätt märks det? Ge exempel.
Exempel: Kairo säger att de är smarta och att de har flera äventyr kvar. Han säger att de inte kan lita på de andra i labyrinten och att han vet den rätta vägen. Han säger att Paris inte får släppa hans hand och att de har tur som får Gydjas kraft.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

58. Kairo säger att Paris kan lita på honom. Han säger att han vet den rätta vägen. Är det sant, tror du? Varför? Varför inte?
Eget svar.

